

Lovforslag nr. **L 79**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 8. november 2017 af økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunernes styrelse

(Afskaffelse af halvårsregnskab)

§ 1

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 318 af 28. marts 2017, foretages følgende ændringer:

1. § 36, stk. 2, ophæves.

2. § 45 a ophæves.

3. I § 46, stk. 1, ændres »årsregnskabet og halvårsregnskab« til: »årsregnskabet«.

4. I § 57, stk. 1, ændres », årsregnskab og halvårsregnskab« til: »og årsregnskab«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. maj 2018.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Med virkning for 2011 blev der ved lov indført en pligt for kommunerne til at aflægge et halvårsregnskab. Formålet med lovændringen var, at kommunerne samlet set skulle blive bedre i stand til at overholde budgetterne, da disse var blevet overskredet i perioden 2001-2009. Imidlertid har kommunerne samlet set hvert år siden 2011 overholdt det aftalte niveau for serviceudgifterne.

Endvidere har Vejle, Fredensborg og Odense kommuner i forbindelse med Frikommuneforsøg I haft fritagelse fra visse formkrav til udarbejdelsen af kommunernes halvårsregnskab. De deltagende kommuner vurderer, at forsøgene har medført en administrativ forenkling og bedre ressourceudnyttelse.

Regeringen finder på den baggrund, at kravet om aflæggelse af halvårsregnskab er blevet overflødigt. Regeringen ønsker derfor at fjerne pligten til at udarbejde et halvårsregnskab, dvs. en mere vidtgående forenkling end frikommuneforsøgene.

Afskaffelsen af halvårsregnskabet indgår som et element i det flerårige moderniserings- og effektiviseringsprogram med KL om frigørelse af ressourcer på 1 mia. kr. årligt i kommunerne ved bl.a. regelforenkling og afbureaukratisering. Det indgår således i aftalen mellem regeringen og KL af 1. juni 2017 om kommunernes økonomi for 2018, at halvårsregnskabet afskaffes.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Gældende ret

Lovbestemmelserne om kommunale halvårsregnskaber blev indført ved lov nr. 156 af 26. februar 2011 om ændring af lov om ændring af lov om kommunernes styrelse (Aflæggelse af halvårsregnskab).

Med lovens § 36, stk. 2, og § 45 a, stk. 1, blev det obligatorisk for kommunerne at udarbejde et halvårsregnskab for perioden 1. januar til 30. juni. Halvårsregnskabet skal efter § 45 a, stk. 2, aflægges af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen, der i et møde træffer afgørelse med hensyn til regnskabets godkendelse. Endvidere skal det endeligt godkendte halvårsregnskab efter § 45 a, stk. 3, offentliggøres, så det er tilgængeligt for borgere, presse og andre interessenter.

Kravet om aflæggelse af et halvårsregnskab var en udmøntning af aftalen af 25. maj 2010 mellem den daværende VK-

regering og Dansk Folkeparti om genopretning af dansk økonomi og den daværende regering og KL's aftale fra 2010 om kommunernes økonomi for 2011.

Loven indeholder endvidere en række bemyndigelsesbestemmelser til økonomi- og indenrigsministeren, der kan fastsætte nærmere regler om aflæggelsen af og formen for kommunernes halvårsregnskab, jf. her også de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 3 og 4.

I § 9, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 952 af 5. juli 2017 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. er det med hjemmel heri fastsat, at halvårsregnskabet skal aflægges af økonomiudvalget eller magistraten til kommunalbestyrelsen, inden økonomiudvalget udarbejder forslag til næste års budget til kommunalbestyrelsen. I § 9, stk. 2, i samme bekendtgørelse er det fastsat, at kommunalbestyrelsen senest på sit 1. møde i september måned og inden 1. behandlingen af forslag til næste års budget træffer afgørelse med hensyn til halvårsregnskabets godkendelse.

Formen for kommunernes halvårsregnskab er fastsat i afsnit 7.6 i "Budget- og regnskabssystem for kommuner", der er bilag til bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. Formen er reguleret ved, at kommunernes halvårsregnskab skal indeholde en række oplysninger, oversigter og bemærkninger:

For det første skal halvårsregnskabet indeholde oplysninger om det forventede årsregnskab opgjort efter udløbet af første halvår af regnskabsåret. Formålet hermed er at sikre, at der er fokus på budgetoverholdelse i den enkelte kommune, og der er et grundlag for drøftelser mellem regeringen og KL om kommunernes overholdelse af de økonomiske forudsætninger, der er indeholdt i de årlige økonomiaftaler mellem regeringen og KL.

I aftalerne om kommunernes økonomi er der således aftalt rammer for henholdsvis nettoserviceudgifterne og bruttoanlægsudgifterne. Nettoserviceudgifterne omfatter kommunernes driftsudgifter på de kommunale serviceområder, herunder dagtilbud, folkeskole, ældrepleje, socialområdet mv. I nettoserviceudgifterne indgår ikke kommunernes overførselsudgifter samt driftsudgifter på de kommunale forsyningsområder. Bruttoanlægsudgifterne omfatter kommunernes anlægsinvesteringer på samtlige kommunale udgiftsområder, dog ikke forsyningsområdet samt kommunalt ejede ældreboliger.

For det andet skal halvårsregnskabet indeholde oplysninger om regnskabet opgjort pr. 30. juni.

For det tredje skal halvårsregnskabet som minimum indeholde en regnskabsopgørelse og en regnskabsoversigt, som det kendes fra kommunernes årsregnskab.

Regnskabsopgørelsen skal i kortfattet form vise kommunens udgifter og indtægter og give en overordnet præsentation af det forventede resultat sammenholdt med budgettet. Endvidere skal opgørelsen indeholde en kort analyse og vurdering af det forventede resultat på del- og helårsbasis samt forklaring af årsager til afvigelser fra det budgetterede helårsbudget.

Regnskabsoversigten skal vise det forventede regnskab på bevillingsniveau. Regnskabsoversigten skal gøre det muligt at sammenholde årsbudgettets bevillingsposter og de i årets løb afgivne tillægsbevillinger med de forventede helårsregnskabstal og de faktiske regnskabstal for 1. halvår.

Regnskabsoversigten skal i fornødent omfang være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende forventede afvigelser mellem bevillingerne afgivet ved budgettets vedtagelse og det forventede årsregnskab.

2.2. Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser

Halvårsregnskabet blev indført første gang med virkning for halvårsregnskabet 2011. Formålet var bl.a. at sikre et større fokus på budgetopfølgning og -overholdelse i den enkelte kommune og understøtte drøftelser mellem regeringen og KL om kommunernes budgetoverholdelse. Kravet om et halvårsregnskab blev således indført, efter at kommunerne samlet set i perioden 2001-2009 havde overskredet de aftalte rammer for serviceudgifterne. I 2009 var der en historisk høj overskridelse på godt 5 mia. kr.

Imidlertid har kommunerne samlet set hvert år siden 2011, dvs. seks år i træk, overholdt det aftalte niveau for serviceudgifterne. Situationen er derfor en anden i dag end på det tidspunkt, hvor halvårsregnskabet blev indført. Begrundelsen for kravet om udarbejdelse af et halvårsregnskab vurderes ikke længere at være til stede.

Endvidere viser en analyse af kommunernes økonomistyring i 2016, som det tidligere KORA (nu VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) har udført for Økonomi- og Indenrigsministeriet, og som er offentliggjort i marts 2017, at den samlede budgetoverholdelse i kommunerne ikke kan tilskrives kravet om udarbejdelse af et halvårsregnskab. Rapporten viser således, at ca. 65 pct. af kommunerne i lav eller meget lav grad anvender halvårsregnskab i deres økonomistyring.

Endelig har Vejle, Fredensborg og Odense kommuner i forbindelse med Frikommuneforsøg I haft fritagelse fra visse formkrav til udarbejdelsen af kommunernes halvårsregnskab.

De deltagende kommuner vurderer, at forsøgene har medført en administrativ forenkling og bedre ressourcenyttelse.

Økonomi- og Indenrigsministeriet finder derfor, at kravet om udarbejdelse af et halvårsregnskab ikke længere er hensigtsmæssigt. Kravet står i vejen for en mere effektiv opgaveløsning i kommunerne og foreslås derfor fjernet. Regelforenklingen vil give kommunerne bedre muligheder for at prioritere ressourcerne dér, hvor de skaber størst værdi.

2.3. Den foreslåede ordning

Lovkravet om udarbejdelse af et halvårsregnskab i kommunerne ophæves. Det betyder, at der ikke er krav om, at kommunerne med virkning fra 1. maj 2018 – dvs. også regnskab for 1. halvår 2018 - aflægger halvårsregnskab, men at kommuner, der ønsker det, fortsat kan gøre det af hensyn til at følge økonomistyringen eller andre lokale interesser og behov.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets §§ 1 og 2.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget har positive administrative konsekvenser for kommunerne og indgår som et element i det flerårige moderniserings- og effektiviseringsprogram med KL om frigørelse af ressourcer på 1 mia. kr. årligt i kommunerne. Drøftelserne med KL om udmøntning af moderniserings- og effektiviseringsprogrammet sker i forbindelse med de årlige drøftelser om kommunernes økonomi.

Finansministeren vil i forlængelse af de årlige drøftelser med KL om kommunernes økonomi fremlægge et bloktilskudsaktstykke, hvori der søges om bemyndigelse til at kunne fravige § 14, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 329 af 24. marts 2017 om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, så kommunernes statstilskud ikke nedsættes med de kommunale mindreudgifter, som følger af lovforslaget. Det indebærer, at kommunerne beholder den frigivne økonomiske effekt.

Lovforslagets økonomiske konsekvenser er forhandlet med KL.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 11. september 2017 til den 10. oktober 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.: KL, FSR – danske revisorer, Danmarks Statistik, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Ankestyrelsen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget indgår som et element i det flerårige moderniserings- og effektiviseringsprogram med KL om frigørelse af ressourcer på 1 mia. kr. årligt i kommunerne.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget forventes at medføre administrative lettelser for kommunerne.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter § 36, stk. 2, omfatter kommunens halvårsregnskab perioden fra den 1. januar til den 30. juni.

Bestemmelsen foreslås ophævet, som følge af at kommunernes pligt til at udarbejde et halvårsregnskab samtidig ophæves. Bestemmelsen er efter ophævelsen heraf ikke relevant længere.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2, og punkt 1 og 2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter § 45 a, stk. 1,1. pkt., skal kommunens halvårsregnskab aflægges af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen inden en af økonomi- og indenrigsministeren fastsat frist. I § 9, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 952 af 5. juli 2017 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. er det

fastsat, at denne aflæggelse skal ske, inden økonomiudvalget udarbejder forslag til næste års budget til kommunalbestyrelsen.

Herudover gælder det, at halvårsregnskabet efter § 45 a, stk. 1, 2. pkt., skal være ledsaget af bemærkninger om kommunens forventede årsregnskab for det pågældende år.

Endvidere er det fastsat i § 45 a, stk. 2, at kommunalbestyrelsen i et møde træffer afgørelse med hensyn til halvårsregnskabets godkendelse, og i § 45 a, stk. 3, er det fastsat, at det endeligt godkendte halvårsregnskab skal offentliggøres.

Med den foreslåede bestemmelse ophæves kravet til kommunerne om udarbejdelse, godkendelse og offentliggørelse af et halvårsregnskab.

En ophævelse af bestemmelserne om et halvårsregnskab vil betyde en tilbagevenden til den retstilstand, der var gældende før vedtagelsen af lov nr. 156 af 26. februar 2011 om ændring af lov om ændring af lov om kommunernes styrelse (aflæggelse af halvårsregnskab). Det betyder, at den enkelte kommunalbestyrelse selv afgør, hvordan budgetopfølgningen skal tilrettelægges. Det gælder både på det politiske og administrative plan.

Med den foreslåede bestemmelse vil der ikke længere være krav om, at kommunerne med virkning fra 1. maj 2018 – dvs. også regnskabet for 1. halvår 2018 - aflægger halvårsregnskab, men at kommuner, der ønsker det, fortsat kan gøre det af hensyn til at følge økonomistyringen eller andre lokale interesser og behov.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2 og punkt 1 og 2 i de almindelige bemærkninger for en nærmere redegørelse om baggrunden for at fjerne kravet om pligten til at udarbejde og godkende et halvårsregnskab og ikrafttrædelsestidspunktet.

Til nr. 3

Efter § 46, stk. 1, er økonomi- og indenrigsministeren bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om aflæggelsen af kommunernes halvårsregnskab.

Bemyndigelsen er udnyttet til at fastsætte, at kommunalbestyrelsen senest på sit 1. møde i september måned og inden 1. behandlingen af forslag til næste års budget skal træffe afgørelse med hensyn til halvårsregnskabet godkendelse, jf. § 9, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 952 af 5. juli 2017 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv.

Bemyndigelsesbestemmelsen vedrørende halvårsregnskabet foreslås ophævet, da kommunernes pligt til at udarbejde et halvårsregnskab samtidig ophæves. Bestemmelsen er efter ophævelsen heraf ikke relevant længere.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2, og punkt 1 og 2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter § 57, stk. 1, er økonomi- og indenrigsministeren bemyndiget til at foreskrive formen for kommunernes halvårsregnskab.

Formen for kommunernes halvårsregnskab er fastsat i afsnit 7.6 i "Budget- og regnskabssystem for kommuner", der er bilag til bekendtgørelse nr. 952 af 5. juli 2017 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. Formen er reguleret ved, at kommunernes halvårsregnskab skal indeholde en række oplysninger, oversigter og bemærkninger, jf. afsnit 2.1 i de almindelige bemærkninger.

Vejle, Fredensborg og Odense kommuner har i forbindelse med Frikommuneforsøg I haft fritagelse fra formkravene om at udarbejde en regnskabsopgørelse og en regnskabsoversigt. De deltagende kommuner vurderer, at forsøgene har medført en administrativ forenkling og bedre ressourcenyttelse

Bemyndigelsesbestemmelsen vedrørende halvårsregnskabet foreslås ophævet, da kommunernes pligt til at udarbejde et halvårsregnskab samtidig ophæves. Bestemmelsen er efter ophævelsen heraf ikke relevant længere.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2, og punkt 1 og 2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. maj 2018.

Det betyder, at der ikke er krav om, at kommunerne med virkning for regnskabet for 1. halvår 2018 skal aflægge halvårsregnskab, men at kommuner, der ønsker det, fortsat kan gøre det af hensyn til at følge økonomistyringen eller andre lokale interesser og behov.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 318 af 28. marts 2017, foretages følgende ændringer:

1. § 36, stk. 2, ophæves.

2. § 45 a ophæves.

3. I § 46, stk. 1, ændres »årsregnskabet og halvårsregnskabet« til: »årsregnskabet«.

4. I § 57, stk. 1, ændres », årsregnskab og halvårsregnskab« til: »og årsregnskab«.

§ 36. ---

Stk. 2. Kommunens halvårsregnskab omfatter perioden fra den 1. januar til den 30. juni.

§ 45 a. Kommunens halvårsregnskab aflægges af økonomiudvalget til kommunalbestyrelsen inden en af indenrigs- og sundhedsministeren fastsat frist. Halvårsregnskabet skal være ledsaget af bemærkninger om kommunens forventede årsregnskab for det pågældende år.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer i et møde afgørelse med hensyn til halvårsregnskabets godkendelse.

Stk. 3. Det endeligt godkendte halvårsregnskab offentliggøres.

§ 46. Økonomi- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om bestyrelsen af kommunens kasse- og regnskabsvæsen, om aflæggelse af årsregnskabet og halvårsregnskabet, om revision og om afgørelse af bemærkninger.

Stk. 2. ---

§ 57. Økonomi- og indenrigsministeren foreskriver formen for kommunernes årsbudget, flerårige budgetoverslag, årsregnskab og halvårsregnskab.

Stk. 2-3. ---

§ 2

Loven træder i kraft den 1. maj 2018.